

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:
Egy évre . . . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr.

Hétlői szám 2 kr.

Megjelen minden hétfőn délelben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY

Szerkesztőség:
Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája Kazinczy-utca.
Telefón szám 119.

Kiadóhivatal:
Kossuth-utca Vojnich-palotában
Telefón szám 42.

Nyitlér sorokint 20 krajczá

Ellentállás minden erővel.

A magyar kormányelnök az aradi szabadelvű párt üdvözlő sürgönyére adott válaszában a leghatározottabban kijelenti, hogy a heterogen irányú kisebbség terrorizmusának minden erővel fog ellentállani.

Függetlenül bíraltuk el eddigelé is az összes pártok politikai magatartását és csatlakoztunk ahhoz a véleményhez, hogy az obstrukció nem olyan parlamentáris fegyver, amely jó hatásokat idézhetne elő, mert okvetlen kell, hogy reakciót hozzon maga után, a mely azután esetleg rosszabb eredményeket id z elő, mint amilyen az az állapot, amely ellen az obstrukció irányítva van.

Igazoltnak láttuk tehát azt, hogy a kormány minden erejét igénybe vegye, hogy az obstrukciónak véget vessen, mert erre nemcsak a saját életfenntartása miatt van kötelezve, de kezébe lévén letve a kormányzás kötelessége — nem mulaszthatja el megtenni mindazt, ami az államfenntartás, az alkotmány megvédésének érdekében szükséges.

Csakhogy az önvédelemnél a kor-

mánynak distingválnia kell azon védelem, amely az államiság, illetve a parlamentarizmus megvédésére szükséges és azon védelem között, amely kizárólag az ő fenntartására szükséges.

Es mert a lex Tisza csak efemer értékű védelemre irányult, amely csakis a kormányzást biztosította, de a törvényen kívüli állapot megszüntetése a legkisebb gondja volt, nem tartottuk azt sem helyesnek, sem czélszerűnek annálkevésbbé, mert éppen Tisza Kálmántól eredt, akinek a neve elég alkalmas arra, hogy az ellenzékét a sodrából kihozza. Ezt a nevet jó lett volna eltenni egy más időre, és nem most venni elő, amikor csak árt, bosszant és izgat.

Meg vagyunk győződve arról, hogy a kibontakozást bármilyen más névnek az égise alatt inkább lehetett volna eltalálni, mint a szerencsétlenül választott generális névvel.

A reakció tehát már előre veti árnyékát és Bánffyhoz, aki kényszerhelyzetbe jutott, inkább illet volna az, hogy azt a példabeszédet kövesse; jó barátomtól ments meg isten — ellenségeimmel majd elbánok.

Az alkotmány ugyanis meg van ígatva az ex lex állapot bekövetkezésével — s a kormánynak nem kellett, a törvénytelen harcot törvénytelen fegyverrel parirozni, hanem hagyni folyni az eseményeket, amelyek maguk oldották volna meg a kérdést.

Felelős lett volna érte az, aki okozta és a nemzet levonta volna a konzekvenciákat.

Bekövetkezett volna végső esetben is a Ház felosztása, ami ha bármennyire is megrázta volna a mostani közviszonyokat, de talán a tisztító vihar szerepe jutott volna ki ennek, amely halátszólag áldozatokba is sodorta volna az országot, de a politikai helyzet természetes és közjogilag elfogadható megoldást nyert volna.

Most tehát még az elnökválasztást is meg akarják obstruálni, hogy még csak feje se legyen a parlamentarizmusnak. Eddig csak sánta volt és mankón járt, ezután se lárson se halljon.

Előreláthatatlan tehát az eredmény, amely ebből az elkeseredett állapotból bekövetkezni fog.

Egyik félnek a győzelme sem képzelhető áldozatok nélkül.

TÁRCZA. ✓

Katonák.

Thury Zoltán színműve Szabadkán.

A „Bácskai Hirlap“ eredeti tárczája.

Irta: QUASIMODO.

Bánt mikor egy érdekes regénykötetet vesznek a kezembé, melynek a kiállítása posztatóan közönséges és melynek lapjait összerágták az egerek, de meg a kötetből néhol egész fejezetek vannak kitépve és így megcsontkítva, elcsufítva kell elolvasnom azt a remek művet, mely a befektetett nagy eszmék, igazságok, költői nyelvezet és érdekes tárgyánál fogva már bejárta az országot, feltűnést keltve mindenütt, dicsőséget hozva írójának: bánt ép úgy, mint bántott az a kiállítás, — az az előadás, amit Thury Zoltán „Katonák“ ja premierjén, a nagy nevű szerző jelenlétében producáltak kopott színházunk rozoga színpadán.

Hallottam a műről, olvastam arról a nagy irodalmi eseményről, melyet Thury Zoltán teremtett ezzel a darabjával. És vágytam hallani a munka nagy igazságait; vágytam

látni az életet, az embert ott a színpadon a maga valóságában. És mit hallottam, mit láttam?

Festett bábákat, hamis pózt, idétlen alakokat, akik a költő nagy eszméit, hatalmas igazságait megnyirbálták, foszlányokra rágták — lapokat szakítottak ki a könyvből, önkényesen változtatták meg a mondatokat, botlottak, „csóvát“ emlegettek mikor „csávába“ voltak!

Egy új irányt, a meztelen valóságot, a rideg igazságot, az életet, egy amint van, azt az embert, kivel mindennap találkoznunk hozta színpadra egy magyar író — a realismus világát tárta ki elének egy ifjú, de hatalmas eszű költő — és ennek a költőnek művét tállalták a mi közönségünk elé ily silány előadásban!

A közönség feszült figyelemmel várta a darab kezdetét — megragadta agyát, szívet egy — egy nagy igazság és megdöbbsent mikor azt a főhadnagyot cifra uniformisában ott abban a piszkos, rendetlen szobáczkában látta; látta küzdeni a létét — látta nyomorát, a szegénység okozta boldogtalan családi

életet, a szenvedő asszonyt, a rosszul nevelt gyermeket, az ostoba szülőket — a cselédeket, ki felesel asszonyával és a másik perczben pénzt ad kölcsön urnőjének. És dacára annak hogy az előadók végtelenül gyengén játszottak egy — kettő kivételével, a darab határozott sikert aratott és meg merem jósolni, hogy ha még néhányszor végig nézik, ha az előadók jobban megcsinálják szerepüket, ha a darab könnyen fog legördülni, úgy amint annak menni kell: Thury Zoltán eléri célját, a nagy közönség élvezettel fogja végig nézni az igazságokra épített hatalmas művet.

Magáról a darabról csak jövő számunkban írhatunk, lapunk szűk kerete nem engedi meg, hogy most hosszasan méltassuk azt, csak még az előadókrol akarunk néhány sorban szólni.

Röviden végezzük, hogy kiméletesek legyünk. És kiméleteseknek, elnézőknek kell lennünk azért, mert talán 2—3 próba után ment ez a nehéz darab. De ha őszinték akarunk lenni, ki kell jelentenünk azt, hogy Kápolnán kívül, ki Annát személyesítette egyetlen egy szereplő sem állta meg helyét. Kápolnai azonban nemcsak megértette, nem-

— **A polgármester nevenapja.** Tegnap volt Lázár napja, ami annyit jelent, hogy városunkban is megünnepezték Mamusich Lázár polgármesterünket. Az évek óta divó szokásokhoz hiven az idén is, nemcsak a nagyszámú tisztviselői kar gyűlt egybe a polgármester lakásán, hanem reggeltől estéig egyre érték egymást a tisztelgők, akik polgármesterünket meggratulálták. A tisztviselők nevében Dulits A. Jenő mondott üdvözlő beszédet. A polgármesteri lak a vendégszeretet minden módjával kedveskedett az üdvözlőknek, akik egész otthoniasan érezték magukat a vendégszerető házbán. Mi sem késünk üdvözlőletünket ezuttal kifejezni!

— **Megyebizottsági tagok választása.** Zomborban a tegnap megtartott választáson a belvárosban: dr. Danninger Ádám, Gozsdu Elek, Kupuszarevits Lyubomir, és Weidinger Sándor, felsővárosban: Bittermann Nándor, Ehrlich Nándor, Fratricsevits Béla, Gräff Nikáz és Ugry Mihály, Cservenkában: dr. Drakulics Pál, Kandler József, Konyovits Mladen, Paul Kálmán és dr. Pavlovits Jenő, Bánátban: dr. Alföldy Árpád, Kalmár Pál, Leovits György, Pekánovits András és Rados Márk, Szelencsében: ifj. Bosnyák József rézműves, dr. Donoslovits Vilmos, Györfly Géza, Henneberg Sándor, János Gusztáv és Vukicsevits Péter. — Csantavérén a tegnap megtartott megyei bizottsági választáson Rekvényi János és Földi Mátyás megyebizottsági tagokká választották meg — Tegnap tartott meg Bácsalmáson is a választás, mely a kormánypárt győzelmével végződött. Megválasztottak: ifj. Vojnits István megyei főjegyző, Fleckenstein Antal községi bíró és Ulrich Mihály.

— **Választás.** Varga István, a Miasszonyunkról nevezett apácza-zárda polgár iskolai hitoktatója f. hó 15-én Temerinben Bács-Bodrogh vármegye bizottsági tagjává lett megválasztva.

— **Népmagyarosítás.** Braunberger Lipót helybeli lakos nevét belügyminiszeri engedéllyel Balogra magyarosította.

csak megtanulta szerepét, de meg is játszotta. Jelenetről-jelenetre nőtt előttünk a művész, a fájdalom, a keserűség, a visszafojtott szerelem, a megvetés, a lemondás hangját mindenkor megtalálta és megértette a hallgatósággal azt, hogy mért hagyja el azt a férfit, ki mellett élete csak szenvedés, nyomoruság volt, hogy mért borul önfelédten leánykori ideáljának karjai közé, — ő a becsületes asszony! Mai szereplése, mai alakítása határozottan művészi volt és ez este aratta legszebb diadalát nálunk.

Mellette még Tóth érdemel dicséretet, k (Pethő Bálint) szerepét elég jól adta. A többi szereplők még arra se értek úgy látszik rá, hogy megtanulják még kevésbé, hogy átértsék és megjátsszák szerepüket. Baróti-ról kell még megemlekeznünk, ki igen nagy szerepre vállalkozott, iparkodott is megfelelni annak. Ha még konstátalom azt a tény, hogy a közönség a második felvonásban nagy jelenete után nyílt színen kétszer hívta ki Baróti, el kell ismernem, hogy a közönség meg volt elégedve alakításával. Hiszem, hogy a második és esetleg harmadik előadás után több jót mondhatunk a szereplőkről.

— **Adakozás.** A szerencsétlenül járt levélhordó számára tegnap Kiss Ferencz helybeli rőfös kereskedő 2 frtot küldött be, mely adományt ezennel köszönettel nyugtatjuk.

— **Vád alá helyezett ügyvéd.** Az összes fővárosi lapokat bejárta annak idején az a szenzációs feljelentés a melyet W. B. helybeli kereskedő zsarolás és súlyos testi sértés vétsége miatt H. J. helybeli ügyvéd ellen a kir. ügyészségnél tett. A bűnügyben most hozta meg a kir. törvényszek a vád alá helyező végzést, a mely így hangzik: H. J. szabadkai szűletésű gyakorló ügyvéd vagyonos büntetlen szabadkai lakos terhelt a W. B. sérelmére elkövetett s. a btkv 350 §-ába ütköző s e § szerint büntetendő 1 rendbeli zsarolás vétsége továbbá a btkv 301 §-ába ütköző s e § utolsó tétele szerint minősülő ugyancsak W. B. sérelmére elkövetett s rendbeli könnyű testi sértés vétsége miatt vád alá helyeztetik. A vád alá helyező végzés indoklása szerint beigazoltattott, hogy f. é. augusztus 10-én midőn terhelt panaszozhoz árverezni ment az árverés megkezdése előtt egy székéről félkapta a panaszos pénztárczáját és abból 30 frtot kivett és a tárczát azután visszaadta a mi közben dulakodás támadt s a panaszos ujjáról a bőrt ledörzsölte. A pénz tárczának és a pénznek jogtalan zálogba vétele által terhelt magának jogtalan módon vagyoni előnyt akart keresni.

— **Sportestély.** Négy év óta fennálló Sportegyletünkről örömmel látjuk, hogy nemcsak a testi erőt és ügyességet kívánó sport terén tud babérokat aratni, hanem a társadalmi téren is nagyobb-nagyobb szerephez jut. Báljai köztudomás szerint számtalan leány és ifju szív heves harcainak színhelye, mely párbajok az eddigi örvendetes tapasztalatok szerint többnyire a küzdő felek olyan kibékülésével végződnek, amelyről az anyakönyvvizetők szokott hiteles tanusítványt kiadni. Az élelmes sportmánnok siettek még a nyáron lefoglalni báljuk számára a farsang első szombtaját, január 7-ikét. A közbejött országos gyász miatt azonban a bál rendezéséről lemondottak. A busuló leányszívek megnyugtatólag végett mégis sietünk megjegyezni, hogy — mint halljuk — a bál rendező bizottsága az egyesült leánysereg heves ostromának engedve, ugyancsak január 7-én az elmaradt bál helyett sporttárgyu felolvasással egybekötött sportestélyt rendez, a milyen a külföld nagyvárosaiban most divattá kezd lenni s a melyre egy pár ismert jőnevű fővárosi sportsmanna s több vidéki társgeylet közreműködését megnyerni sikerült. A minden oldalú érdeklődésből ítélve, az idei farsang egyik legsikerültebb estélyének ígérkezik, melynek szenzációs előkészületei közül eláruljuk azt, ami a leányokat legjobban érdekli: a tömeges rózsalánczok kövacsolását. Az érdekes estély programját legközelebb közölni fogjuk.

— **Beszűntetett fenytő ügy.** Mint Szegedről értesülünk J. J. ügyészei irnok és B. M. törvényeséki irnok ellen a kir. ítélőtábla a büntető eljárást megsűntette, mert a büncselekmény bünvádi eljárásra alkalmatlan. Nevezettek t. i. avval voltak vádolva, hogy hivatalos titkokat elárultak. Ezen beszűntető határozat a két szorgalmas törvényeséki hivatalnokokra nézve fnyes elégtétel.

— **Szerelmes leány öngyilkossága.** Folyó hó 14-én, reggel Parcsetics Paulina, 17 éves leány Zomborban mig az édes anyja a templomban volt, felhasználta a magányt és felakasztotta magát; ugy 7 óra tájban, a mi

dőn az édes anyja a templomból hazajött rémséges kép tárult a szemei elé : az asztalon a kikészített fehér ruha, koszoru, levél s mellettük egy égő gyertya szomorúan pislogott. Az anya rosszat sejtve gyermekét mindenfelé kezdte keresni, de sehohsem lelte mig végre a padlásra felment, a hol a leányt egy gerendán függve találta, Képzeltető a szerencsétlen nő megdöbbenése, a ki a nagy fájdalomtól és az ijedtségtől nyomban elájult : magához térvén a közeli szomszédságba ment segítségért; rövid időre a segítségül hívott szomszéd meg is érkezett, aki a szerencsétlen leányt levette a gerendáról, de már a teste egészen merev volt. A fiatal leányt a szerencsétlen szerelem kergette a halálba.

— **A „Fehér kereszt-egylet“** tagjaihoz ! Az egylet elnöknője Birkass Adrienne urhölgy lapunk utján kéri ezuttal az egylet t. tagjait, hogy délután 4 és 5 óra között minél nagyobb számban a „Pest szálloda“ nagytermében megjelenni sziveskedjenek, amely alkalommal az egylet fontos és sürgős ügyeit akarja a tagokkal megbeszélni. Az ajándékok kiosztása után az ül' azonnal kezdetét veszi.

— **Thury Zoltán ünneplése.** Thury Zoltán, ki tegnapelőtt a gyorsvonattal érkezett városunkba, hogy a „Katonák“ előadásán jelen legyen színházunkban, a vasutnál a színügyi bizottság néhány tagja, dr. Milkó Izidor, a szini direktor és néhány ismerőse fogadta. Az előadás után tiszteletre a Pest szálló éttermében hatvan terltékű bankett volt, melyen a színész és színésznőkön kívül a város intelligentiája is szép számmal volt képviselve. A kedélyes bankett, melyen először dr. Bölits a törvényhatóság és a város közönsége nevében köszöntötte fel az ünnepelt író, a-kora hajnali órákban ért csak véget.

— **Veszett kutya.** Pénteken Radonovácziól jelentették, hogy ott több veszett kutya kóborol. Eddig egyet sikerült agyonütni.

— **Sertés kivételi tilalom.** A földmivelésügyi miniszter közléteszi, hogy az osztrák belügyminiszternek rendelele értelmében f. hó 16-ától kezdődőleg megyénkben Szabadkáról és Ujvidékről sertésvesz miatt sertést Ausztriába bevinni tilos.

— **A hálás Bismark.** Herbert gróf menyegzője alkalmából Sárkány Arnold, az Esterházy féle Cognacgyár vezérigazgatója Bismarck herczegnek (kinek egy tanulmányut alkalmával néhány évvel ezelőtt bemutatattott) legjobb cognacjából 12 palaczkka küldött Kissingenbe rövid üdvözlő levél kíséretében, kérve azok szives elfogadását. A herczeg visszaemlékezett a figyelmes igazgatóra, kinek alábbi szavakban irt köszönetet Vászínból: „Tisztelt Uram ! A szívélyes sorok kíséretében Kissingenbe küldött cognacot időközben megjeltem és oly kiváló minőségűnek találtam, mely növekvő korrall a tökély színvonalán fog állani. Kérem Önt, fogadja kedves megemlékezéséért és szives soraiért meleg köszönetemet, v. Bismarck s. k.“ A vaskanczellár tehát, aki „vérrrel, vassal“ alapította meg Nagynémetországot, egy magyar iparvállalat vezetőjével szemben oly szeretetreméltó hangot használt, melynél udvariasabb a legcsiszoltabb francziától sem lett volna.

— **Tűz.** Csovits II-ik köri házában tegnap délelőtt 10 órakor egy kazal szalma kigyuladt, mitől Kollár István Zombori-ut 420. sz. házában istálló teteje 2 méter hosszúságban leégett. A tűzoltók gyors megérkezésének köszönhető, hogy nagyobb baj nem történt.

— **Berugott ember balesete.** Rogics Fülöp 45 éves napszámos tegnap délelőtt berugott állapotban egy darabig bandukolt a zombori úton, egyszer csak hirtelen elesett s koponyáját két helyen bezúta. A gyorsan előhívott mentők sebeit bekötötték és a kórházba szállították.

— **Sylvester este.** Közéledik az ujesztendő. A régít bucsuztatják régi jó szokás szerint világszerte. Az »Ó és Uj-szivacsi daloskór« táncszal egybekötött műkedvelői előadást rendez ez év utolsó estéjén, melynek bizonyára nagy sikere lesz, tekintve a nagy buzgóságot, melyet a rendezőség kifejt.

— **A mi városunk!** Abban az érdekes képsorozatban, melyet most számról számra közül a »Fővárosi Lapok« szerkesztősége, nemsokára sor kerül reánk is. A fényképfelvételek egészen újak és főleg művészi szempontból érdekesek. Olvasóink szíves figyelmébe ajánljuk, hogy kísérjék figyelemmel a Fővárosi Lapok minden számát, mert irodalmi tekintetben is első helyen áll ez újság.

— **Felhívás a magyar nőkhöz.** A Budapesti Újságírók Egyesülete hazafiás felhívást intézett a magyar nőkhöz, az újságírói sorsjáték ügyének támogatása céljából a magyar nőkhöz az újságírói sorsjáték ügyének támogatása céljából. A magyar nők bizonyára fel is karolják ezt a humanitárius és egyúttal nemzeti ügyet. A sorsjegyek kiválóképpen alkalmasak karácsonyi és újévi ajándékokra, mert a mellett, hogy ócsók rendkívül nagy nyereségre nyújtanak kilátásokat, amennyiben egy sorsjeggyel oly hat főnyereményt is lehet csinálni, melynek értéke 200.000 koronára rug, s a kezeség a nyereségtárgyakat kívánatra 20% levonással készpénzben visszavásárolja. Az első húzás már január hó 4 én okvetlenül megtartatik a vigadó nagytermében, hol a nagyközönség is jelen lehet. Mind a hat húzásra érvényes sorsjegy ára csak 50 kr.

— **Karácsony a postán.** A karácsonyi és újévi ünnepek alkalmával a postai forgalom az egész országban rendkívüli mérvet ölt, melynek akadálytalan és pontos lebonyolítására a közönség érdekeinek megóvása végett a szükséges intézkedések megtétettek. 1. Pénzt legcélszerűbb postautalvánnyal küldeni, küldhető azonban szabályszerűen pecsételt levélben is, de más tárgyakkal egybecsomagolva sem pénzt, sem ékszer nem szabad. 2. Csomagolásra faldácska, vesszőből font kosár, viaszos vagy tiszta közönséges vászon, kisebb értékű, csekélyebb súlyú tárgyaknál pedig legalább is többrétű erős csomagoló papir használandó. Újságpapírba, czukorpapírba s efelébe csomagolt tárgy egyáltalában nem fogadható el. Vásonba vagy papírba a csomagokat szorosan kell begöngyölni, göbnélküli zsineggel többszörösen és szorosan átkötni, a zsineg keresztes pontjait pedig jöminőségű pecsétviasszal oly módon lepecsételni, hogy az egymásra fektetett vászon vagy papírrétegek közti nyílásokon a tartalomhoz hozzáférni ne lehessen. A pecsételésnél vésett pecsétnyomó használandó. 3. A címzésnél kiváló gond fordítandó a címzett vezeték és keresztnévnek, esetleges előnévnek vagy megkülönböztető jelzésnek (pl. ifjabb, özvegy stb.), továbbá polgári állásának vagy foglalkozásának és lakhelyének pontos kitételére, a Budapestre és Bécsbe szóló küldemények címzírataiban ezenkívül a kerület, utca, házzám, emelet és ajtójelzés stb. is kitéendő. Kívánatos továbbá, hogy a feladó nevét és lakását a csomagon lévő cím-

irat felső részén is kitüntesse. A csomagolás tartós volta, valamint a címzés pontossága kiválóan azért fontos, mert a czélszerűtlen és hiányos csomagolás, valamint a helytelen és hiányos címzés következményeire egyrészt a posta nem szavatol, másrészt pedig a hiányos csomagolás folytán a csomagok utközben könnyen megsérülhetnek, illetve a hiányos címzés miatt azok vagy általában nem, vagy csak késedelemmel kézbesíthetők.

IRODALOM.

— **Komoly irány,** könnyed szellem, határozott nemzeti törekvés jellemzi a »Magyarország« politikai napilapot. Nem hajlong ide oda, nem üzérkedik politikai meggyőződéssel, egyenes és nyílt, mint a magyar ember lelke azért fért annyira közel a magyar nemzet szívéhez. A »Magyarország« fél évtizedre visszanyúló múltjában pártlan előhaladást tett. A művelt magyar társadalom befogadta, megkedvelte és nagyra nevelte, úgy hogy ma már a Magyarország a legelterjedtebb és legolvasottabb lapja a magyar közönségnek. A Magyarország való sággal irányt szab és egyesíti maga köré a művelt magyar társadalmat. Bartha Miklós az ő pártatlan ragyogó tollával megragadja az elmét, úgy hogy politikai és társadalmi különbség nélkül mindenki meghajlik az ő tolljának szépsége és varázsereje előtt. A Magyarország minden sorában komoly és emelkedett, nem hódol a modern léhaságoknak, de eleven, gyors és szórakoztató. Azért kedvelt lapja a magyar családoknak. A Magyarország felelős szerkesztője Holló Lajos országgy. képviselő, kivüle közéletünk és irónk kitűnőségeinek egész sorozata tartozik a Magyarországhoz, így Inczedy László, Pázmány Dénez Móra István, Vértessy Arnold, Bartók Lajos, Szabóné Nogáll Janka és a régi és új irói nemzedék sok más jeles tagja, a Magyarország előállítási módja a modern technika haladásnak igazi példaképe, Bécsnél, Berlinnél és az ország nagyobb városaival direkt telefon-összeköttetéseket tart fenn, hírcit és tudósításait a leggyorsabban és a legalaposabb forrásokból meríti. Ez teszi lehetővé, hogy a Magyarország a többi lapokat egy fél nappal megelőzi. A Magyarország reggel már az ország legtávolabbi részeiben is ott van. Hozza a kimerítő országgyűlést, a bel- és külföldi törzsei tudósításokat, kitűnő regényeket, tárcákat stb. stb. A Magyarország előfizetési ára egy évre 14 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy óra 1 frt 20 kr. Az előfizetési pénzek postautalvánnyon a Magyarország kiadóhivatalába — Budapest, küldendők.

— **Budapesti Napló, az újságírók lapja.** Az a tizenhét magyar újságíró, a ki hogy függetlenítse magát minden politikai befolyás és minden vállalkozó tőke nyűge alól, meg alapította a maga erejéből, minden vállalat mellőzésével a saját tulajdona gyanánt a Budapesti Naplót, mesés sikert ért el. A lelkes kis csapat most, harmadfélév leforgása után a szabadelvű magyar közönségnek a legkedveltebb újságszolgáltatója lett. A Budapesti Naplónak friss és megbízható értesülései, lelkes temperamentumos, komoly, tartalmas, hatásukban valósággal szenzációs politikai cikkei, a melyek nyomatékosan teszik a politikai sulyra döntő jelentőségű újság véleményét, tárczarovatának magas irodalmi színvonalú, gazdag informatív anyaga kitűnő értesülései, kimerítő, ötletes, változatos, eleven rovatai s mindenrendű közleményeinek változatossága és folyton gyarapodó bősége:

napról-napra ékezőszólan tanuskodnak arról, hogy a Budapesti Napló fényesen megfelelt a fegyermesebb várakozásnak is, a mely megjelenését megelőzte. A Budapesti Napló szerkesztőségének belső tagjai: Vészi József, főszerkesztő, Braun Sándor, felelősszerkesztő, Abrányi Emil, Balkai Béla, Clair Vilmos, Cerri Gyula, Erős Gyula, Fái Béla, Gergely István, Hajdu Miklós, Holló Márton, Horváth Elemér, Janovics Pál, dr. Kovács Jenő, Latkó Andor, Lyka Károly, Márkus József, Merka Adolf, Molnár Ferencz, Pekár Gyula, dr. Soltész Adolf, Sváb Tivadar, Thury Zoltán napról napra egész erejét, egész lelkesedését összes hírlapírói kvalitásait viszi harcra, Hűségese szövetségese ebben a külső munkatársak díszes serege a melyből csak Agai Adolf, Balogh Pál, Bekics Gusztáv, Bessenyei Ferencz, Békefi Antal, Eötvös Károly, Feszty Géza, Géczy István, dr. Hagara Viktor, dr. Halász Ignác, Kupa Árpád, Lengyel Laura, Malonyi Dezső, Munkácsi Kálmán, Szabóné Nogáll Janka, Szana Tamás, Szántó Kálmán, Tömörkény István és Tutsek Anna neveit említjük most. Olvasóink figyelmét újból felhívjuk a Budapesti Naplóra és ismételve a legmelegebben ajánljuk ezt az újságot olvasásra az újdonságok iránt érdeklődőknek s valóságos lelki építésükre azoknak, a kiknek a magyar hírlapirodalom magas színvonalában és magyar írók és újságírók hangyaszigoralmában kedvük telik.

— **Érdekes,** hogy a »Képes Családi Lapok«, ez a kedves szépirodalmi hetilap, mely immáron huszonegy éves multtal dicsekszik, milyen meglepetést készít olvasóinak karácsonyra és újévre. Karácsonyi ajándéku minden olvasójának — tehát annak is, aki csak most rendeli meg a lapot — ingyen és bérmentve küldi meg K. Beniczky Irma egyik legjobb munkáját a »Vérboszu«-t. Azoknak pedig, kik újévkor az egész évi 6 frtnyi előfizetést és csomagolási s postaszállítási díj 80 krt beküld, a következő négy sajtó alól ép most kikerült regényt küldi meg ingyen és bérmentve: Rudnyánszky Gyula »Névtelen virág«, Palótai Csorba Ákos »A koronás főtragoediája«, Inokai Pál »Századvégi asszonyok« és V. Gaál Karolin »Válás előtt és válás után« című regényeit. A »Képes Családi Lapok« előfizetési ára egy évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Mutatványzatot ingyen küld a kiadóhivatal Budapesti V., Vadász-utca 14. szám.

— **A »Pesti Napló« karácsonyi ajándéka.** Pártatlan kedvezményt nyújt előfizetőinek a »Pesti Napló«, Magyarország legrégebb napilapja, mely a jövő évben megalapításának főszaados jubileumát éri meg. Mindazon előfizetői, kik a jövő évi január hó 1-étől kezdődőleg habár negyedévi részletekben, de legalább félévre rendelik meg a »Pesti Napló«-t teljesen ingyen kapják meg az Arany-Zichy-Albumot, Arany János balladáiának Zichy Mihály rajzaival illusztrált fényes díszkiadását, mely 12 frt értéket képvisel. E pazar fénytel kiállított díszmű, melyhez fogható még alig jelent meg a magyar könyvpiacra, külső és belső értékénél fogva egyaránt a legbecsebb ajándék, amivel magyar lap valaha kedveskedett olvasóinak. A »Pesti Napló« előfizetési ára: egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy óra 1 frt 20 kr. A »Pesti Napló« kiadóhivatala: Budapest VI., Teréz-körút 23. szám.

Pezsgő.

Murai gyenge vigjátéka ment ma szép ház előtt, meglehetősen jó előadásban. A szereplők közül Fóti Fridát és Virágháti Lajost nyílt színen megtapsolták egy kedvesen elő adott jelenet után.

Pályázat.

A szabadkai általános ipartestületnél elhalálozás folytán évi 400 frt fizetéssel javadalmazott s 400 frt biztosíték kötelezettsége mellett megürlt

jegyzői állásra

ezenel pályázat hirdetik.

Pályázók felhivatnak, hogy ez állás elnyerése iránti kérvényeiket 1899. év január hó 7-ik napjáig alulirt ipartestület elnökségéhez annyival is inkább nyujtsák be, mert az elkészetten beérkezett kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Szabadkán, 1898. deczember 16.

Az ipartestület elnöksége

Pausits János
elnök.

Gazdasszony.

Csinos, fiatal asszony, jómódu magános urnál mint gazdasszony állandó, boldog otthonot találhat.

Czim e lapok kiadóhivatalában.

PAULA-VIZ. P

Szenzáció:

A PAULA-VIZ A

az ujonnan felfedezett magyarai gyógytorrából borral vagy anélkül használva. A legjobb gyógyviz gyomor-, bél-, vese-, alhasi-bántalmaknál, női és bőrbetegségek ellen.

Szamos előkelő orvos által ajánlv Kivitel a világ összes államaiba.

Szabadkai képviselőség:

GEIGER FÉLIX
A nagykereskedésében a «Fekete» utcahoz» továbbá minden jobb kereskedésben kapható.

Teljesen ártalmatlan.

Antiszeptikus s hygienicus

HÖLGY-
óvszer.

Teljes biztos hatással, használatban kíméletes és nem kellene többé semminemű gyöngédtelem és ártalmas gummy vagy spongya czikkék I doboz (12 drb) 1.50 kr, pontos használati utasítással 1.75 kr előleges beküldése után bérmentve

Kapható a feltalátónál

László József gyógyszer-nél

Maros-Ujvár (Erdély.)

Budapesti főraktár: Török József gyógyszer-sz Kerpel, Fehér-sas gyógyszerár Lipót-körút 28 Gyors s pontos széküldés.
(Telefon 3817.)

Czelszerű és kíméletes.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel köz-hírré teszi, hogy a b.-almási kir. járásbíróóság 1898 évi 353 számú végzése következtében Dr. Blau Lajos ügyvéd által képviselt Komlosy Gyula és Tsai javára Szalay József ellen 135 frt. — kr. s jár. erjéig kielégítési végrehajtás utján le és felülfoglalt és 400 frt — kr-ra becsült következő ingóságok u. m. cséplő locomobil stb. nyilvánosárverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a b.-almási kir. járásbíróóság 1898-ik évi V. 353 és 456 számn végzése folytán 135 frt tőkekövetelés ennek 6% kamatai, 1/3% váltó díj és eddig összesen 40 frtban bíróság már megállapított költségek erejéig Mélykuton (Zsarkó gőzmalmánál) leendő eszközésére 1898-ik év deczember hó 23-ik napjának délieltől 9 órája haláridőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen — az 1881 évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Amennyiben az előlvezendő ingóságok mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Almáson, 1898. évi deczember hó 9. napján.

Pogány Antal,
kir. bírósági végrehajtó.

Nagy Képes Világtörténet

Képes diszmi a művelt közönség számára.

ÁLDASSY ANTAL, BOROVSKY SAMU, FOGARASSY ALBERT, GERÉB JÓZSEF, GOLDZSIHER IGNÁCZ, GYOMLAY GYULA, MIKA SÁNDOR

közreműködésével szerkesztli

MARCZALI HENRIK

Mintegy 2500 szövegképpel, 500 műmelléklettel, 60 színes műlappal
50 történeti térképpel, 8500 szövegkoddallal.

A Nagy Képes Világtörténet célja.

Jelen munkával az első nagy világtörténeti mű jelenik meg magyar nyelven. Tervében, czéljában, eszközeiben, alakjában és terjedelmében egyaránt nagy és jelentős ez a vállalkozás.

A magyar tudomány nyujtja a magyar közönségnek az életkönyvet, a világtörténetet. Nemzeti művelődésünkre nézve fontos mozzanat ez. Egy régi hiány pótlása, egy régi szükség kielégítése, egy régi kötelesség teljesítése.

A Nagy Képes Világtörténet illusztrációi.

A Nagy Képes Világtörténet összes illusztrációi kizárólag egykoru vagy korhó ábrázolatok lesznek. Képes mellékletei, történeti térképei, a szöveg közé nyomott rajzokkal és írásmásokkal a Világtörténet egy olyan kicsinyített historial muzeumot nyujtanak az előfizetőnek, a minőt a maga valójában lehetetlen beszerezni. Ezek a nagy eurpai muzeumokból, családi és nyilvános könyvtárakból és levéltárakból, építészeti emlékekről egybegyűjtött s a legnagyobb műszaki tökéletességgel reprodukált illusztrációk, kivül emelik a mű becsét, az egésznek művészi értéket adnak.

Ez a tizenkét kötet a legfinyesebb magyar könyvek közé tartozik.

Ez a tizenkét hatalmas könyv arra való, hogy nemzetünk minden műveltségének tanítója barátja, tanácsadója, minden uri háznak ékessége legyen.
A mű kiadására egyesült két könyvkiadó intézet bizalommal ajánlja, tehát nagy, magyar vállalatát a nagy magyar közönségnek.

Franklin Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

Révai Testvérek

irodalmi intézet és könyvnyomda.

Megjelenik tizenkét kötetben

famentes, tehát soha meg nem sárguló papíron.

Egy-egy kötet ára rendkívül díszes félbörkötésben, bőrháttal és vászontáblával

8 frt.

Minden négy hóban egy-egy kötet jelenik meg.

Megjelenik füzetes kiadásban is

240 füzetben.

Több füzet semmikép sem lesz.

Hetenkint egy füzet fog közrebocsáttatni.

Egy-egy füzet ára

30 kr.

A füzetes kiadásban díszesbörkötési táblák szállítanak.

A Nagy Képes Világtörténet megszerezhető:

a) Füzetes kiadásban hetenkinti 30 kros füzetekben minden rendes hazai könyvárúsnál.

b) Kötetes kiadásban 12 kötetben, 8 frtjával

a) kötetenkinti utánvétellel bérmentve,
b) havi 1 frt 50 kros részletfizetésre.

*

A rendelések a helyi könyvkereskedőkhöz vagy a kiadóhoz intézendők.

*

Tájékoztató képes prospektust

mutatóványfüzetet

ingyen és bérmentve

küld a mű kiadóhivatala

Budapest, VIII., Üllői-ut 18. szám.

TÉLI KABÁT.

Bárki a legpontosabb kiszolgálásban részesülhet, a **legtartósabb** és **legdivatosabb**

ruhákat

kaphatja nálam.

Felhívom egyszersmind a n. é. közönség figyelmét, hogy miután

ŐSZI ÖLTÖNY és **TÉLI KABÁT szöveiteim** nagyobb részben vissza maradtak, ezeket a nálam rendelőknek igen jutányos árban volnék hajlandó **elkészíteni.**

A n. é. közönség szíves pártfogásáért esedezve Tisztelettel

Manheim Mark,

férfiszabó.

(* sülly ház. Halpiacozon.)

Elsőrendű dió kilója 16 kr.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy **Főtér Milinovits-féle ház,** volt Karkos-féle üzlethelyiségben

déli gyümölcs üzletet

nyitottam, hol a közelgő ünnepekre mindenféle déligyümölcs már megérkezett. Különösen ki kell emelnem **valódi masanszker almáimat** — mely csupán nálam kapható, kilója 7 krtól 24 krig. Továbbá **törökbálint alma, maróni, narancs, citrom, datolya, thea és thea sütemények, apró szőlő, mandola, mazsola, szilva, dió, mogyoró, füge, brunetta, csemege szőlő** különféle asztali almák, **malaga, karácsonyi cukorkák** 1 krtól 20 krig, valamint mindentéle **sajtok és sardíniák** stb. stb.

Magamat a n. é. közönség b. pártfogásába ajánlva

kiváló tisztelettel

KISS ISTVÁN.

Üzlethelyiségek:

Főüzlet: Főtér, Milinovits-féle ház.

Fióközlet: Kossuth-utca, Prokesch-palota.

Elsőrendű dió kilója 16 kr.

Milnerits János

ELSŐ SZABADKAI

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA

Deák-utca, Jó Dezső-féle ház.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a **már 20 év óta legjobb hírnévének örvendő Első Szabadkai Temetkezési vállalatomat a mai kor igényeinek megfelelőleg tetemesen megújítottam és megnagyobbítottam, hogy mindenrendű temetésnél a legjobb ízlésnek pontosan és szilárdan megfelelhessenek.** Amidőn ezt bátor vagyok közhírré tenni, egyuttal feleltem, hogy az **eddig irtós és szolid árakból 10%-tól 25%-ig leszállítottam** és kérem előforduló esetben engem becses bizalmával megtisztelni, hol úgy a minták mint a **legolcsóbbra szabott árak** a n. é. közönség rendelkezésére állanak.

Az eddig irántam tanusított bizalmáért köszönetet mondok, kérem ezt irántam a jövőben is fenntartani. **Temetések 10 frtől fölfelé 600 frtig minden árban.**

Kiváló tisztelettel

MILNERITS JÁNOS.

Előfizetési felhívás

Képes Családi Lapok

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra.

A „Képes Családi Lapok“ olvas szellemben és irányban van szerkesztve, hogy ifjú és öreg külön s együttvéve élvezettel olvashatja.

A „Képes Családi Lapok“ minden évben n é g y külön beköthető regényt ad ingyenes mellékletül előfizetőinek.

A „Képes Családi Lapok“ borítéka szellemes és szórakoztató csevegések, illetve kérdések és feleletek tárháza és így az előfizetők díjtalanul közölhetik gondolataikat az „Előfizetők postájá“-ban.

A „Képes Családi Lapok“ előfizetési ára a „Hölgyek Lapja“ című divatlappal és a külön beköthető „Regénymelléklet“-tel együtt:

Egész évre . . . . . 6 frt = kr.

Félévre . . . . . 3 frt = kr.

Negyedévre . . . . . 1 frt 50 kr.

A „Képes Családi Lapok“ annak, a ki az előfizetési összeget és azonkívül még 80 kr. csomagolási és postaszállítási díjat egyszerre beküldi, elismerésül még külön 4 legújabb regényt küld ingyen és bérmentve.

A „Képes Családi Lapok“ mutatószámokat ingyen és bérmentve küld mindazoknak, a kik eziránt — legzélszerűbben levelezőlapon — hozzáfordulnak.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ kiadóhivatala

Budapest, V., Vadász-utca 14. (Sáját házában.)

Torontáli Szőnyeggyár Részvény-Társ.

Egyedüli magyar szőnyeggyár.

Készít: kézzel csomózott szmírna szőnyegeket, terem-, szalon-, ebdlő-, háló-, boudoir- és uri-szobák részére mindenféle nagyság és stílusban, bármely ajz szerint; hollandi futószőnyegeket, keleti (karamini) függönyöket, torontáli szerb szőnyegeket (Tyllin), terítők, függönyök, divánatvetők stb. részére.

Főraktár: Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 4. szám.

Dusan felszerelt raktár mindennemű, a szőnyeg-szakmáhavagó cikkekben, u. m. olcsóbbfajtájú szőnyegek, terítők, takarók, ablakvédők, szoba-s lópokrócok

AZ ÖSSZES SELYMEK ÉS JÁTÉKOK

November hó 20-tól december 31-ig

minden elfogadható árban eladatnak

GERŐ H. és TÁRSÁNÁL

Bárány szálloda mellett.

Különlegességek
Jericho, Emans édes, Jerusálem,
Hebroni herb á la Bordeause

Az egyesült Laroná-Jaffai szőlőtelepek

PALESTINAI BORAI

a szent föld gyöngyei. — A vegykísérleti állomás vegyellemzése szerint
legjobb minőségű valódi borok.

Raktár Szabadkán **Véssey József** gyógyszerésznél.

GYÓGYHATÁSÚ PALESTINAI BOROK.

Ezen a forró égőv alatt termelt borok feltétlen tisztaságuk valamint kel-
lemes ízük által tűnnek ki, miért is ezen borok különféle betegségeknel,
különösen pedig gyögyulótélben levőknel, valamint gyermekeknel is az orvo-
sok különfélekep alka mazzák. Mint csemege és pecsenye borul igen ajánlható.

Vezérképviselőség Ausztria és Magyarország részére

Dudic Oszkár és Társa külföldi bornagykereskedők, Bécs XIX.

Alkalmi vétel!

Lakás változtatás miatt a készletben levő

uri és gyermek

RUHÁKAT

beszerzési áron alól adom el.

KASSOVITZ FÜLÖP

uri és gyermek ruha raktára Fötér, Kunetz-féle ház

Pénzkölcsön közvetítő intézet.

Tisztelettel alulírott cég a
nagyérdemű közönség szives
tudomására hozza, hogy

kölcsönök kieszközlésére

több elsőrendű bel és külföldi
pénzüintézet részéről megbízást
nyertem.

Ennek folytán

föld és házbirtokokra

tetszés szerinti visszafizetésre
olcsó kamatláb mellett és ju-
tányosan közvetít jelzálog-köl-
csönöket és keresztül visz
mindennemű bankműveleteket.

Kammerer Mihály

pénz és ingatlan hitel ügyvivőse.

Szabadka, Kossuth-utca.

Huzás feltétlenül már jövő hó 4-én.

Legolosóbb és legozélszerűbb

karácsonyi ajándék

egy

Újságírók-Sorsjegye

melylyel

1 korona

árért

---

egy

100.000 koronás

és öt 20.000 stb. koronás nyereményt lehet nyerni.

Az összes nyereményeket a kezelőség 20%
levonással kívánatra készpénzben vissza-
váltja. Minden sorsjegy utánfizetés nélkül
mind a 6 húzáson játszik. * * * * *

Huzás feltétlenül már jövő hó 4-én.

Sorsjegyeket ajánl:

Kunetz Mór banküzlete Szabadka.
Szabadkai takarékpénztár és zalogház részvénytársaság.

Hirdetmény.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tudatni, hogy

Artézi Gőz- és Kádfürdő Intézetemnél

a „Salon“ fürdő összekötetésbe hozatott a gőzfürdő öltözőivel, miért
is most annak kiegészítő részét képezi.

Egy fél fürdő hideg cura vagy lepedő ledörzsölés egyszeri használata . . o. é. 20 kr.
Egy fél fürdő hideg cura Ma-seurozással vagy flotirozással. . . . . o. é. 40 kr.
Havi bérlet félfürdő vagy lepedő ledörzsölési hideg cura szolgálata egyétt 1 óra 10 frt.
Ugyanaz flotirozással vagy Massagel egy óra a szolgálata díjjával egyétt . . o. é. 20 frt.

Továbbá fürdő intézetemnél bármely orvos által előírt mesterséges gyögy-
fürdőt a közönség saját maga által beszerzett gyógyszerceivel külön díjazás nél-
kül fürdő intézetemnél gyakorolhatja.

Az összes fürdőimre orvosi felügyeletet Tekintetes Dr. Barabás Arnold
ur ideg- és gyermekgyógyász teljesíti.

Az orvosi rendelő órák naponta reggeli 8-tól 9 óráig d. u. 3-tól 4 óráig
az orvosi díjazás egy hétre 1 frt szegényeknek ingyen sőt mint fürdő intézetem
már 20 évi feállása óta gyakorlatban lévő fürdők ezuttal is szegényeknek
orvosi rendelethez ingyen szolgáltattnak ki.

Hivatalnokoknak egyleteknek és testületeknek mérsékelt árák.

Tisztelettel

Az Artézi gőz- és kádfürdő intézet.